Kurs og utdanning

Instruktørutdanning og kurstilbud er et viktig arbeidsområde for NJFF Østfold. Vi har derfor inngått avtaler med et knippe dyktige instruktører som står for selve undervisningen på de kursene vi tilbyr. Noen har en rolle som fylkesinstruktør der fagrollen også går noe utover det å instruere på kursene, mens andre er rene kursinstruktører.

Vi avholdt en samling for fylkesinstruktørene i NJFF Østfold i starten av oktober. Hensikten var todelt: 1) fylkesinstruktørene kunne fremme sine meninger om sine fagområder for sine «kolleger» og administrasjonen i NJFF Østfold, og 2) alle kunne bli bedre kjent med hverandre, slik at det lå bedre til rette for fremtidig samarbeid. Referatet fra møtet inneholdt faktisk så mange gode momenter at fylkeslagets styre fattet vedtak på sitt møte i oktober om å videresende det til NJFF sentralt. I ettertid har vi hatt flere møter med NJFF som en følge av dette.

Hund

Kjetil Sørby fra Eidsberg JFF har vært fylkesinstruktør ***ettersøk***. Det har vært et aktivt år på dette området. Vi har arrangert ettersøk videregående kurs i to omganger på vårparten 2016, og Kjetil var instruktør på begge. Det ene kurset var arrangert på oppdrag av Spydeberg, Askim og Hobøl kommuner.

Line Fredheim fra Eidsberg JFF ble ny fylkesinstruktør ***aversjon*** våren 2016. Styret gjorde sitt vedtak i februar, og deretter deltok hun på samling for nye fylkesinstruktører på Jakt- og fiskesenteret på Flå 22. april. Kurs kommer i 2017.

Line Fredheim ble ny fylkesinstruktør på aversjon i 2016 (Foto: privat).

Vi har fått rapport om 46 aversjonsbevis utstedt av aversjons-instruktører i Østfold i 2016.

Fylkesinstruktør **dressur** i Østfold har vært Alf Disenbroen, Moss og omegn JFF. Han hadde grunnkurs jakthund i Moss i februar med 9 deltagere.

Vi arrangerte temakveld med foredrag om spor av Tobias Gustavsson fra SWDI (Scandinavian Working Dog Institute) i april med 40 deltagere på hytta til Moss og omegn JFF.

Vi arrangerte en ressurs-samling hund i Moss i januar. Her var alle instruktører og andre ressurspersoner invitert. 10 personer møtte opp og diskuterte både hva fylkeslaget bør arbeide med

fremover og aktuelle temaer i forbindelse med mer eller mindre jaktrelatert hundearbeid.

Kjetil Sørby og Alf Disenbroen har begge tatt kurset NJFF jakthundinstruktør trinn 2 i 2016.

NJFF har ikke som policy at fylkeslagene skal arrangere **sporprøver**. Vi har imidlertid gjort dette i flere år, som en ekstra service til våre medlemmer her i Østfold. I praksis betyr dette at fylkeslaget står for alt papirarbeidet både hva angår søknader om prøver og rapportering av prøveresultater, noe som etter hvert har blitt temmelig omfattende. Dommerne kan da nøye seg med å fokusere på selve gjennomføringen av prøvene.

Vi har i 2016 stått som arrangør av tre bevegelige prøver: To fersksporprøver og en blodsporprøve. På disse prøvene deltok 54 hunder (2015: 69 2014: 62 hunder, 2013: 65 hunder, 2012: 64 hunder, 2011: 82 hunder, 2010: 80 hunder). Det er nå 10 dommere som dømmer for oss. Fra 2017 skal vi også arrangere godkjenningsprøver i ettersøk i ren NJFF-regi. Våre spordommere er godkjente for å dømme slike prøver.

Skyting

Stillingen som fylkesinstruktør ***hagle*** har stått ledig siden 2014. Søknaden ble utlyst på nytt sent på høsten i 2016. Vi har fått en søker, men saken er ennå ikke behandlet på nåværende tidspunkt.

Vi fikk likevel arrangert hagleinstruktørkurs 24.-28. mai med 8 deltagere. Tidligere fylkesinstruktør hagle, Steinar Kaspersen, og rifleinstruktør Hans Jørgen Hvidsten, fikk tillatelse fra NJFF sentralt til å fungere som instruktører sammen, og løste det på en god måte.

NJFF sentralt hadde lagt opp til en digital oppdatering for hagleinstruktører og hagledommere. Vi ønsket å tilby instruktører og dommere noe mer, men bommet både med tid, omfang og pris på første forsøk. Deretter la vi opp til en enkel kveldssamling for de som syntes den digitale oppdateringen var utfordrende å få til på egenhånd, men heller ikke dette ga noen tilslutning. Frafallet av både instruktører og dommere var relativt høyt, så vi trenger å utdanne flere nye.

Hans Jørgen Hvidsten fra Skjeberg og omegn JFF har vært fylkesinstruktør ***rifle*** i Østfold. Han har arrangert flere kurs.

- Standplasslederkurs, 10. januar, Aremark (Aremark JFF og Rakkestad og Degernes JFF). 10 deltagere.
- Rifleinstruktør, 15.-17. april, Aremark. 3 deltagere.

NJFF sentralt hadde lagt opp til en digital oppdatering for rifleinstruktører og standplassledere. Vi la opp til en enkel kveldssamling for de av rifleinstruktørene som syntes den digitale oppdateringen var utfordrende å få til på egenhånd, og loset 4 deltagere gjennom på kvelden den 23. mai.

Hans Jørgen deltok også på en fylkesinstruktørsamling på Jakt- og fiskesenteret på Flå (rifle og hagle) 22.-24. april.

Hans Jørgen Hvidsten og Willy Henriksen deltok begge på et skytebaneseminar i regi av NJFF sentralt i november.

Sportsfiske

Jan Richard Olsen, Askim og omegn JFF, har vært fylkesinstruktør på ***fluekasting***. Vi arrangerte fluekasteinstruktørkurs på Hestehagen i Skiptvet (Askim og omegn JFF sitt baneanlegg) 20.-21. august. 3 deltagere gjennomførte og er nå autoriserte fluekasteinstruktører.

Morten Martiniussen, Skjeberg og omegn JFF, har vært fylkesinstruktør ***sportsfiske***.

Organisasjon
Tormod Nyquist, Hvaler JFF, og Jan Petter Yven, Sarpsborg og omegn JFF, har vært fylkesinstruktører i ***organisasjon***.

De to har sammen holdt organisasjonskurs for foreningsstyrer i flere lokalforeninger: Hvaler JFF og Kråkerøy JFF (Tormod, februar), Rakkestad og Degernes JFF (mars), Trøgstad JFF (april), Marker JFF 26-4 (april) og Nordre Rømskog JFF (november). Fylkeslaget har tatt kostnadene, både siden det ikke finnes øremerkede midler til slike kurs, og for å senke terskelen slik at flest mulig foreninger tar kurset.

På kurset hos Nordre Rømskog i november deltok fylkessekretæren for å vurdere og revidere kurset. Oppdatert kurs var klart til bruk i desember.

Jan Petter Yven deltok på en samling for organisasjonskontakter på Jakt- og fiskesenteret på Flå, 26.-27.02.2016.

Både Yven og Nyquist har inngått ny avtale med NJFF Østfold som fylkesinstruktører i organisasjon. Begge avtalene var fra 2011. De nye avtalene gjelder frem t.o.m. 2020.

Jaktleder
Raymond Bråten, Båstad Grunneier JFF, og Henning Holtet, Båstad Grunneier JFF var kursinstruktører for fylkeslaget frem til mai 2016. Vi inviterte til ett jaktlederkurs i 2016, men fikk ingen påmeldte.

Ulf Veidahl fra Moss og Våler jakt- og fiskelag har tatt over som kursinstruktør f.o.m. sommeren 2016.

Ungdomslederkurs
Det ble arrangert 3 ungdomslederkurs i 2017, for mer om dette se kapitlet om ungdom.

Andre kurs
I samarbeid med restauranten Majoren i Gamlebyen i Fredrikstad, kunne vi tilby matlagingskurs 3. og 10. februar. Viltkvelden ble fullbooket med 6 deltagere, mens fiskekvelden samlet 3 deltagere.

NJFFs felles portal ble relansert 15. februar med økt mobilvennlighet og enklere innlogging. I den anledning avholdt vi opplæringskurs for lokallag som både bruker portalen i dag og som ønsker ta den i bruk. Åsgeir Størdal fra NJFF sentralt var kursleder for et tyvetalls deltagere på kvelden den 8. mars på Quality hotell. Siden det ikke passet for alle denne kvelden, var Ole-Håkon Heier instruktør for deltagere fra Eidsberg JFF og Trøgstad JFF på fylkeslagets kontor i Rakkestad 13. april.

Øvrig kurs- og instruktørrelaterte temaer

- **Opplæringsplan 2017**. NJFF Østfold utarbeider årlig en opplæringsplan. Utarbeidelsen involverer både instruktørene, administrasjonen og styret. Prosessen starter i juli og fullføres i september, slik at planen for det kommende året kan trykkes i årets siste Østfold-info.
- **NJFF – kurstilbud - planlegging 2017**. NJFF samlet alle fylkessekretærene til en dag med planlegging av kurs i 2017 på Gardermoen i slutten av august. Dette for å heve nivået på kurstilbudene rundt om i landet. Østfold ligger langt fremme.
- **Jegerprøvekurs i regi av lokalforeningene**. Vi annonserer jegerprøvekurs for lokalforeningene på våre hjemmesider og på Facebook. I tillegg får vi jevnlig telefoner fra personer som ønsker jegerutdanning. Vi setter derfor stor pris på at lokalforeningene gir oss beskjed når de skal arrangere kurs.

- **Generalforsamling Jakt- og Fiskesenteret**. NJFF Østfold eier 5 aksjer a kr 25000,- i senteret. Vi hadde dessverre ikke anledning til å delta på generalforsamlingen i april.
- **Studieforbundet Natur og Miljø (SNM)**: NJFF er en av en rekke medlemsorganisasjoner i SNM. Fylkeslaget deltok på årsmøtet i SNM Østfold i Moss i mars ved Gunnar Gretland (han har vært og er fortsatt revisor).

Prosjekter i NJFF Østfold

Vi søker årlig om støtte til prosjekter fra forskjellige steder. I 2016 fikk vi tilslag på søknader til Miljøverndepartementet (Fylkesmannen og fylkeskommunen behandler søknadene), NJFF sentralt, Østfold fylkeskommune, Halden Sparebankstiftelse, Sparebankstiftelsen Østfold Akershus og vannområde Morsa.

Totalt fikk vi i 2016 tildelt kr 898.552,- i friske midler. Dette er litt ned fra rekordåret 2015 med kr 938.310,-, men da dro vi inn kr 275.000,- pga. landsleir. Frem til 2013 fikk vi imidlertid aldri inn mer enn drøyt kr 300.000,- årlig i prosjektmidler, så vi bør være meget godt fornøyde med 2016-tallene. Prosjektene omtales under de respektive fagrelaterte kapitlene.

Arbeid med fagsaker

En viktig oppgave for NJFF Østfold er å følge med på saker som kan medføre konsekvenser for jegere, sportsfiskere og friluftslivet i vårt fylke. Vi engasjerer oss der vi anser at dette er viktig for våre interesser, og vi blir stort sett hørt når vi kommer på banen. Under har vi laget en oppsummering av de viktigste sakene som vi har arbeidet med i løpet av 2016.

Vann, fisk og sportsfiske:

- **Turfisker´n 2016**. Turfisker´n er en konkurranse der folk kan sende inn bilder av fanget fisk på Instagram, og dermed blir med i trekningen av premier mot årets slutt. Vi kjørte konkurransen fra 26. januar til 1. desember og fikk inn ca. 30 bilder. Vinnerne fikk hvert sitt flotte fiskesett og hovedvinneren fikk en lavvo fra Bergans. Premiene ble levert av G-Sport Mysen.

Martin Berggren Nilsen vant førstepremien i Turfiskern 2016 – og den sitter han inne i her (Foto: privat).

- **Deltagelse i vannområdene**. Det er viktig at friluftsinteressene deltar i arbeidet med forvaltningen av ferskvann og kystvann. Vi hadde en avklaringsrunde med Forum for natur og friluftsliv i Østfold (FNF Østfold v. Nina Frydenlund) på høsten. I vannområde Glomma

Sør sitter nå både NJFF Østfold og FNF Østfold i faggruppe vannkvalitet/vassdragsbruk (Ole-Håkon Heier deltok på to møter i 2016). FNF Østfold representerer oss i styringsgruppa i vannområde Morsa. Vi går inn i vannområde Haldenvassdraget (ved Ole-Håkon Heier) ved årsskiftet 2016-2017. NJFF Akershus og FNF Akershus tar seg av Øyeren.

- **Vannområde Glomma Sør: Forvaltningsplan 2016-2021**. Vi sendte et innspill i februar der vi var opptatt av tilgjengelighet til hovedvassdraget, tilstanden i områdene nedenfor de store kraftverkene, sik-bestanden på utløpet av Glomma, miljøgifter i fisk, forsuring, sjøørretbekker og eutrofiering.
- **Vannområde Glomma Sør: Internasjonal vurdering**. NJFF Østfold var en av brukerinteressene som deltok i en internasjonal vurdering av vannområdet. Vi var i den sammenhengen med på møter i fylkeshuset i Sarpsborg 16. mars, og i Kommunehuset i Trøgstad 17. mars.
- **Vannregion Glomma: Nasjonal evaluering - planarbeid**. Vi var en av brukerinteressene som ble intervjuet, i forbindelse med en konsulentvurdering av arbeidet i vannregionen (oktober).
- **Vannområde Glomma Sør: Brukerinteresser**: Vannområdet har i 2016 satt fokus på brukerinteressene, og vi derfor invitert med til å finne frem til arbeidsområder vi skal satse på fremover. Vi har hatt møter i april og november. Lundebyvannet, Skinnerflo, Ertevannet, Tunevannet, sjøørretbekker er foreløpig utpekt som satsingsområder. I tillegg var vi på en befaring på Solbergfoss kraftverk med anleggseier E-co i juni. Dersom lokalforeninger kontakter oss med konkrete saker i bekker og vassdrag, tar vi dette videre med de aktuelle myndighetene. Forurensning av Kallerødbekken i Onsøy var en slik sak vi engasjerte oss i i løpet av 2016.
- **Vannområde Glomma Sør**: Fylkeslaget sendte om temmelig omfattende høringsuttalelse i forsvar for både fiskebestander og sportsfiske i forbindelse med planene om graving/mud-ring i Øra-kanalen i Fredrikstad. Vi fikk dessverre lite gehør for våre ønsker om utredninger og fastslår at det dessverre fortsatt er stor forskjell mellom tiltak på land og i vann i disfavør vannet.

Sommerkveld på Øra. Her er det mye fisk, men også mye industri, båttrafikk og en stor søppelfylling (Foto: Ole-Håkon Heier).

- **Oslofjordutvalget.** NJFF sentralt og fylkeslagene rundt Oslofjorden hadde i 2016 4 møter der vi diskuterer problemstillinger knyttet til fjorden. Fylkeslagene i Vestfold og Buskerud har i 2016 hatt lederfunksjonen i utvalget.
- **Markafiske**. Dette er et kombinert forskningsprosjekt og fiskekonkurranse i samarbeid mellom NJFF Akershus og NJFF Østfold som startet våren 2015. Målet er å få kunnskap om hva som skjer med ørret som settes ut i skogsvann: hvor lenge den lever, om den lærer å finne mat, om den lar seg lettere fange enn annen fisk, om den vandrer til andre deler av vannet eller til andre vann, hvilke årsklasser som klarer seg best, hvilken betydning utsettingstidspunktet har, osv. Til sammen er 2600 ørret blitt veid, målt og merket med en

Floy-tag med individnummer før utsetting i vann i Akershus, Østfold og Oslo. I Østfold ble fisken satt ut i tre vann i Degernesfjella i oktober 2015. I 2016 har vi publisert noen foreløpige resultater, samlet data og kjørt konkurranse. Dette vil fortsette i 2017.

- **Spredning av fremmede fiskearter**. Fylkessekretæren bistår Norsk institutt for naturforskning med data til rapporter vedrørende spredning av fremmede fiskearter i fylket.
- **Fiske langs Østfold-kysten**. Vi har fått støtte fra fylkeskommunen og Fylkesmannen til å lage et fiskekart for Østfoldkysten. Vi begynte rett før jul i 2016, og regner med å arbeide mer med dette i 2017.

Vilt og jakt

- **Store rovdyr: Rovviltnemnda og Rovdata.** Vi følger med på både rovviltnemndas (i region 4) hjemmesider på nett og Rovdatas hjemmesider. Når aktuelle ting skjer rundt rovdyr publiserer vi nyhetssaker på våre hjemmesider og på Facebook. Her står også NJFF for mye informasjon på sine hjemmesider. Det ble ingen jakt på store rovdyr i Østfold vinteren 2017.
- **Ulv**. I mars kom en Stortingsmelding om ulv. Denne skulle være et grunnlag for et nytt rovdyrforlik på Stortinget. NJFF sentralt og fylkeslagene i Hedmark, Akershus, Oslo og Østfold hadde derfor et samordningsmøte i slutten av mars. Her la vi en felles plan for arbeidet opp mot nasjonale myndigheter. Både fylkeslagene og NJFF sentralt fulgte opp politikere, publiserte leserinnlegg og toppet det hele med å arrangere «Grensen er nådd – Markering for en ny ulvepolitikk» med nærmere 1500 norske og svenske jegere samlet ved nasjonalgrensa den 10. mai. Busser ble satt opp både fra Trøgstad og Halden.

Fra arrangementet «Grensen er nådd» den 10. mai (Foto: Willy Henriksen).

- Det endelige forliket som ble inngått i juni var som ventet ingen full seier for oss, men en delvis seier. Det er vanskelig å få til mye bedre enn det i en slik sak.
- **Ulv – jakt?** Rovdyrnemndene fulgte opp rovdyrforliket med å legge opp til ulvejakt i ulvesonen i Hedmark vinteren 2016-2017. Vedtakene ble imidlertid ikke uventet påklaget, og etter hvert endte avgjørelsen hos Miljøministeren. Da han avlyste hele ulvejakta den 20. desember (jakta skulle begynt 2. januar), ble det full fyr i ulvesaken igjen. Men den historien kommer i årsberetningen for 2017.
- **Ulovlig skyting av gaupe?** Rovviltnemnda i vår region fikk ny politisk sammensetning våren 2016. Etter mange år med et greit forhold mellom jegerne og nemnda, åpnet denne nye nemnda med å fokusere på krypskyting, dessverre med en lite kunnskapsbasert og nyansert vinkling. Vi valgte å ikke ta krangelen i media, men forfattet i stedet et notat vi sendte til rovviltnemnda i begynnelsen av desember. Der kritiserte vi uttalelsene fra nemnda, men oppfordret også til samarbeid. Vi har planlagt et oppklaringsmøte i februar 2017.

- **Gaupesporing**. Fylkeslagene i NJFF får tildelt midler fra Miljødirektoratet til å utdanne og drifte et team av personer som leter opp og melder inn gaupespor i sporsesongen. Det gis noen kroner støtte per registrerte kilometer sporing.

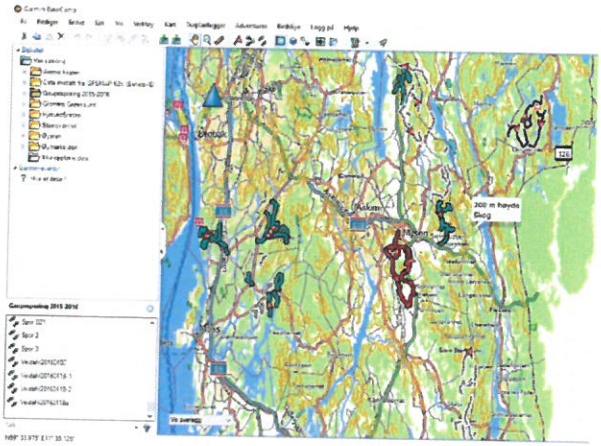

Skjermdump fra Garmin BaseCamp som viser våre registreringer i sporingsprosjektet i 2016.

Sporingssesongen 2015-2016 var vellykket, og vi lastet opp mer data i Rovbase enn vi hadde forpliktet oss til. 354 km sporlinjer ble godkjent (kravet var 258 km), men det var få funn av rovdyrspor. Vi fortsetter med dette også i 2016-2017, og avholdt derfor en samling for sporere i desember.

- **Rovviltseminar Hamar, 18.-19. januar**. Vidar Holthe deltok for oss.
- **Jakt og fangst på små rovdyr.** Vi har fortsatt med utlån av minkfeller til lokalforeninger slik vi har gjort de siste årene. 30 feller fanget 14 mink i 2016. Vi hadde et meget positivt møte med fylkeskommunen i desember 2017, og vil satse mer på dette feltet i 2017.
- **Høring om forvaltning av sel 2017.** Fiskeridirektoratet sendte før jul ut forslag for kvoter på kystsel for jaktåret 2017. NJFF Østfold har sendt innspill for forslagene til kvoter for seljakt en rekke år på rad. Vi har imidlertid ikke fått en eneste tilbakemelding fra Fiskeridirektoratet i løpet av disse årene. En sammenslutning av lokale JF-foreninger i Nedre Glomma har likeledes sendt oss innspill i denne sakens anledning like mange år på rad. Disse ga nå uttrykk for at de begynte å miste motivasjonen til å avgi flere uttalelser, da det uansett ikke gir verken noen effekt eller i det minste noen tilbakemelding. Dette er vi enige i. At vi ikke får medhold i våre synspunkter er i og for seg akseptabelt, men Direktoratet må minimum begynne å melde tilbake hvordan de vurderer våre innspill. Vi viste også til våre kommentarer fra årene før, der vi ber om ny samlet telling av dyr for hele Oslofjorden ut til Telemark, høyere kvote og lengre høringsperiode.
- **Fellesmøte viltforvaltning. Østfold fylkeskommune**. Fylkesmannen og fylkeskommunen inviterer årlig kommuner og interesseorganisasjoner til møte om vilt og viltforvaltning i fylket. Ole-Håkon Heier deltok på årets møte som fant sted i slutten av april i Sarpsborg. Temaer var ettersøks-regelverket (ved Kjetil Sørby fra NJFF Østfold), elgbeitetaksering, endringer i Hjorteviltforskriften, grågås i Vestfold, hjort og vandringer og diverse små-nytt.
- **Seminaret hjortevilt, Hafjell 15.-16.3.** Vidar Holthe deltok og holdt foredrag.
- **Forvaltningsplan villsvin**. Fylkeskommunens utkast til forvaltningsplan, som var på høring i november 2015 - februar 2016 var på mange måter god, og vi sendte derfor et innspill uten noen innvendinger. Et innspill fra Nordre Rømskog JFF ble sendt sammen med vårt innspill da det kom inn etter vår styrebehandling, men ikke inneholdt noen motstridende elementer.
- **Høring - ny jakttidsforskrift**. Jakttidene for 2017 – 2022 var på høring på våren/for-sommeren 2016. Vi sendte et omfattende innspill fra fylkeslaget, inkludert en rekke innspill fra foreningene, til NJFF i slutten av juni. NJFF samlet alle uttalelser fra hele landet til ett samlet innspill fra NJFF. Vi fikk gjennomslag for en del av det vi ønsket, men langt fra alt.
- **Trofedommere – opprydning**. Vi har sammen med NJFF sentralt og de andre fylkeslagene utarbeidet nye avtalemaler for trofedommere. Vi inngikk avtale med Per Strandbakken i

Moss og Espen Carlsen i Eidsberg i november-desember. Disse skal oppdateres i februar 2017.

Hund

- **Ad hoc utvalg hund.** Styret nedsatte våren 2014 et utvalg som fikk i oppdrag å se på følgende: *Hva bør fylkeslaget satse på innen tema jakthund, og hvordan skal vi utføre dette?* Utvalget leverte sin innstilling i begynnelsen av november 2014, og styret vedtok forslagene. Pga. landsleiren i juni 2015 og trang økonomi i 2016, har gjennomføringen av tiltakene gått tregere enn først planlagt, men de iverksettes sakte men sikkert etter planen.
- **Ettersøksseminar 2016, Flå, 9.-10. februar.** Kjetil holdt foredrag om villsvin i Østfold.
- **Ettersøk etter villsvin**. Vi har sammen med NJFF sentralt utviklet et nytt kurs for ettersøk på villsvin. Kurset ble gjennomført høsten 2016 i Båstad med 6 deltagere.
- **Forskrift om utøvelse av jakt og fangst – endringer i forbindelse med ettersøk**. Det ble gjort en del endringer i forskriften som følge av endringer i ettersøks-ordningen. Vi leverte høringsuttalelse til NJFF sentralt i januar-februar.
- **Samarbeidsavtale Norsk Kennel Klub (NKK) og NJFF**. De to organisasjonene arbeider for å få på plass en ny samarbeidsavtale, og denne gikk ut på intern høring i organisasjonene høsten 2016. Vi sendte et høringssvar basert på innspill fra fylkesinstruktører og styret, der essensen var:
    - de nye utkastet er enklere og bedre enn det gamle,
    - avtalen har berettigelse i at det er mange mer eller mindre overlappende aktiviteter i de to organisasjonene,
    - det er viktig å få til stå stor grad som mulig av likestilling av instruktører i de to organisasjonene,
    - NJFF bør ha fortrinnsrett på utdanning der jaktkunnskap er en forutsetning, og
    - større satsning på jakthund i NJFF ble etterlyst
- **Ettersøk som eget fagfelt**. NJFF Østfold fattet høsten 2016 vedtak om at vi mener at NJFF bør jobbe for å utvikle ettersøk av skadet vilt som et eget fagområde. Vi laget et notat som ble sendt til behandling i Forbundsstyret (dette er lagt til februar 2017).

Diverse

- **Forum for Natur og friluftsliv Østfold (FNF Østfold)**. Fra nyttår 2016 ble FNF en egen organisasjon, der vi er medlemmer sammen med en rekke andre naturforvaltningsrelaterte organisasjoner (Den Norske Turistforening, Naturvernforbundet, Oslofjorden Friluftsråd m.fl.). Vidar Holthe representert NJFF Østfold i styret i FNF Østfold, der han også har vært leder. Nina Frydenlund er ansatt FNF-koordinator i fylket. Vi har hatt en kontinuerlig kontakt vedrørende saker som berører arealforvaltning og friluftsliv. Vi kan velge fra sak til sak om vi vil være med og støtte saker FNF uttaler seg om. FNF gjør at vi er på banen i en del saker som grenser til våre arbeidsfelt, men som vi ellers ikke hatt kapasitet til å engasjere oss i. Her kan blant annet den regionale fylkesplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv og temaer som strandsoneproblematikk nevnes.
- **Fellesmøte FNF Østfold**. Arne Nordeng og Bjørn Grøstad var våre representanter på årsmøtet til FNF Østfold som ble avholdt på Hvaler i mars. Vidar Holthe ble valgt som ny styre-representant for NJFF Østfold, og han har fungert som leder av styret gjennom 2016.
- **Temamøte FNF: samarbeid mellom frivilligheten og kommunene.** Anniken Bøckmann stilte med foredrag på dette arrangementet i regi av FNF Østfold i september.
- **Møte om friluftsliv hos Fylkeskommunen**. Fylkeskommunen inviterer årlig kommuner og interesseorganisasjoner til møte om friluftsliv i fylket. Anniken Bøckmann og Vidar Holthe deltok på årets møte. Dette fant sted i slutten av mai, og årets temaer var: Ny stortingsmelding om friluftsliv, kartlegging og verdisetting, statlig sikring av friluftsområder, friluftsliv i skolen, støtteordninger, FNF – hvem er vi og hva gjør vi?, Friluftsliv for personer med innvandrerbakgrunn, planstrategi og plan for fysisk aktivitet,

skilt og Skjøtsel og turkart Østfold.

- **Årets høringer av naturreservater i fylket**: Stiksåsen naturreservat i Rakkestad.
- **Kartlegging friluftsområder**. Flere kommuner har startet kartlegging av sine friluftsområder i 2016. Vi har levert innspill til slike kart i Fredrikstad, Råde og Sarpsborg.

Arbeidet rettet mot innvandrere

Våren 2016 arrangerte vi fem fiskedager i samarbeid med Hobøl mottak. Vi besøkte steder med lett tilgjengelighet for deltakerne, og etter endt opplegg med oss var alle opplært og i stand til å kunne reise ut og fiske på egenhånd. Tiltaket var ett av de mest populære på Hobøl mottak noensinne og det var lange ventelister.

Informasjon og foreningskontakt

NJFF Østfolds kanskje viktigste arbeidsområde er kontakt med og støtte til foreninger og enkeltmedlemmer. I det daglige går en ikke ubetydelig andel av administrasjonens tid med til dette via telefon og e-poster.

Foreningsbesøk

I tråd med NJFF sentralt sitt foreningsløft i 2015 og 2016 har vi (både administrasjonen og styret) prioritert å også besøke lokalforeningene. Følgende kan blant annet nevnes:

- Moss og omegn JFF. Gunnar Borgen, jubileumsfest Moss og omegn JFF 100 år, januar.
- Råde JFF. Feiring av NM-vinner Siri Lindem. Vidar Holthe, juni.
- Nordre Rømskog JFF. Organisasjonskurs, web-opplæring m.m. Ole-Håkon Heier, november.
- Moss & Våler JFL. Sportsfiskeforedrag, Ole-Håkon Heier, desember.
- Årsmøter i lokalforeningene. Representanter fra fylkeslagets styre deltok på årsmøter i 13 lokalforeninger i 2016. Foredrag laget og sendes med våre representanter.

I tillegg kommer selvfølgelig et utall e-poster og telefoner, pluss en rekke besøk i andre anledninger, både av fylkeslaget ute hos foreningene og av foreningene hos fylkeslaget.

I utgangspunktet skal det ligge oppdaterte data på styresammensetning i NJFF-portalen. Erfaringen tilsier imidlertid at dette langt fra er tilfelle. I tillegg er det kjekt med et enkelt excel-ark med oversikt over hvem som er valgt i de viktigste funksjonene både i lokalforeninger og i fylkeslaget. Ikke minst ønsker vi å ha oppdaterte maillister til lokalforeningene med de styreadressene foreningene ønsker at informasjonen fra oss skal sendes til. Vi tar derfor noen runder med lokalforeningene hver vår (etter gjennomførte årsmøter), der vi oppdaterer og vedlikeholder en liste som etter hvert deles med alle.

Vi deler gjerne ut brosjyrer og blader, og låner ut diverse bannere til lokalforeninger. Flere foreninger benyttet seg av denne muligheten i 2017.

Målrettet informasjon til medlemmer og foreninger

NJFF Østfold har tre hovedkanaler for informasjon *ut til medlemmer* av NJFF i Østfold; websiden, Østfold-info og Facebook. Disse kanalene utfyller hverandre. Informasjon *ut til lokalforeningene* går primært via e-post. Dette er et naturlig valg da det både er mange saker det skal informeres om i løpet av et år, og det ville ta alt for lang tid å ringe til hver forening. Det virker imidlertid som om det er mye informasjon som ikke når rett mottager i en del av foreningene. Ikke minst gjelder dette informasjon rettet mot kvinner og ungdom. Vi ber derfor mottager av post i lokalforeningene være nøye med å distribuere informasjon videre og til korrekt mottager så snart som mulig. Vi ber også foreningene om å gi oss e-post til flere mottagere i en forening slik at sannsynligheten øker for at rett mottager får rett info.

Østfold-info, webside og Facebook
Vi har også i 2016 utgitt 4 nummer av Østfold-Info. Bladet gis ut gratis til våre hovedmedlemmer og blir distribuert sammen med Jakt & Fiske. Anniken Bøckmann var redaktør for årets første utgave, Ole-Håkon Heier for de resterende tre utgavene. Stoffet blir dels produsert av våre ansatte og dels hentet inn fra foreninger og andre.

Vår hjemmeside på nett vedlikeholdes jevnlig. Siden fikk senest i desember 2016 en solid innholds-oppgradering. Vi legger også ut nyheter på forsiden. I 2016 publiserte vi 82 saker.

Vi legger ut linker og nyheter på facebook flere ganger per uke, noe som nok utgjør 250-350 saker årlig. Vi har gått fra 499 (23.12.14), via 688 (23.12.2015) og til 952 følgere per 23.12.16.

Medlemsutviklingen

Foreningene
Det finnes per 31.12.2016 30 lokale JF-foreninger i Østfold. De tre største foreningene i Østfold i 2016 var Moss og Omegn med 535 medlemmer, AJFF Halden med 521 medlemmer, og Råde JFF med 388 medlemmer.

Totalt antall medlemmer
Det var 31.12.2016 totalt 6031 (2013: 6266, 2014: 6065, 2015: 5980) betalende medlemmer i Østfold.

Første gang vi passerte 6000 medlemmer var i 2004. I rekordåret 2009 kunne vi til slutt notere oss for 6912 medlemmer. Det var en økning på ca. 540 medlemmer fra 2007 til 2009, mens det var en nedgang på ca. 650 medlemmer fra 2009 til 2012. Nedgangen har siden bremset opp, men styret og administrasjonen har og vil fortsette å ha sterkt fokus på medlemstallet.

Medlemsundersøkelser viser at det er aktiviteten i lokalforeningene som er avgjørende for medlemstallet. Vi oppfordrer derfor alle foreninger til å ha et utadvendt og variert tilbud. Administrasjonen i fylkeslaget bistår så langt vi kan dersom dere henvender dere.

Ungdom og kvinner
Ungdomsmedlem i NJFF er alle t.o.m. det året de fyller 25. Trøgstad JFF var i 2016 den foreningen i Østfold med flest barne- og ungdomsmedlemmer (95). Deretter følger både AJFF Halden og Hvaler JFF med 83 medlemmer.

Det var 31.12. 2016 totalt 1023 (2012: 1130, 2013: 1322, 2014: 1101, 2015: 1081) ungdoms-medlemmer i Østfold. Første gang vi passerte 1000 medlemmer var i 2006. I rekordåret 2009 kunne vi til slutt notere oss for 1471 medlemmer.

Andelen kvinnelige medlemmer i Østfold var i 2016 11 %. Denne andelen har økt fra 2015 til 2016, interessant nok på tross av at antall ungdomsmedlemmer har gått ned. Det vil si at det har blitt markert flere voksne kvinner i foreninger i Østfold i løpet av 2016.

I Østfold var det per 31.12.201 661 kvinnelige medlemmer (2009: 666, 2012: 594, 2013: 611, 2014: 577, 2015: 599). Det er det nest høyeste antall kvinnelige medlemmer vi har hatt noen gang i fylket. Trøgstad JFF har en kvinneandel på 21,7 % og er dermed kvinnenes forening nummer 1 i fylket. Bak følger Hvaler JFF og Moss & Våler JFL, med kvinneandeler på 17 og 16,1 %.

Premier for betalt kontingent innen årsskifte
Under innkomne saker på årsmøtet 2016 ble det vedtatt at fylkeslaget skulle sende innspill til NJFF sentralt om at det ønskes trekning av premier blant de medlemmene som betaler kontingenten innen nyttår. Vedlagt dette innspillet skulle momenter som fremkom under debatten vedlegges.

Administrasjonen fulgte opp vedtaket, og vi mottok svar fra NJFF sentralt 5-10-16. Her sa Espen Søilen følgende:
Vi viser til årsmøtevedtak i NJFF-Østfold. Ordningen med å trekke 100 hurtigsvarpremier i tilknytning til kontingentinnkrevingen ble avviklet i 2003. Bakgrunnen for dette var at man ikke lenger kunne spore noen positiv effekt av ordningen. På den tiden så man en økende tendens til at medlemmene legger betaling av kontingenten inn på forfallsdato (31.12). Dette er en utvikling som har fortsatt i årene siden. For 2016 hadde i overkant av 70 000 medlemmer betalt kontingenten ved årsskiftet.
I forbindelse med overgangen til nytt medlemssystem vil betalingsløsningene for medlemskap utvides betraktelig, bl.a. gjennom «Min side» funksjonalitet, etablering av Avtalegiro og videreføring av e-faktura. Purrerutinene vil også kunne effektiviseres ved å ta i bruk kostnadsbesparende CRM-funksjonalitet. Vi kan derfor ikke se at behovet for hurtigsvarpremier er like aktuelt i dag.

Fylkeslagsstyret tok svaret fra NJFF sentralt til etterretning. Det var derfor heller ikke aktuelt å gjennomføre dette lokalt i Østfold.

Konklusjon

NJFF Østfold kan se tilbake på 2016 som et meget aktivt år. Vi har gjennom året engasjert oss i en rekke saker som dreier seg om alle våre hovedsatsningsområder; jakt, fiske, hund, skyting og naturforvaltning.

Vi ønsker avslutningsvis å takke de som bidrar til vår virksomhet. Uten alle frivillige i organisasjonen ville det ikke vært mulig å ha et så høyt aktivitetsnivå. En spesiell takk rettes til alle tillitsvalgte og instruktører.

Jakt- og fiskeglede til alle - for alltid!

Rakkestad, februar 2017.

Vidar Holthe Leder	Kjetil Sørby Nestleder	Finn Kultorp Kasserer
Line Fredheim Styremedlem	Lars Erik Kvisler Styremedlem	Gunnar Fossen Larsen Styremedlem
	Arne Nordeng Vara 1	Ulf Veidahl Ungdomsleder

Årsregnskap for 2016

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND - ØSTFOLD

Innhold:

Resultatregnskap
Balanse
Noter

Resultatregnskap for 2016
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND - ØSTFOLD

	Note	2016	2015
Medlemskontingent	1	329 916	323 695
Andre overf. NJFF	1	105 299	258 077
Øvrige inntekter	1, 5	777 782	1 736 717
Sum driftsinntekter		**1 212 997**	**2 318 488**
Varekostnad		(223 931)	(889 343)
Arbeidskraftkostnader	2	(434 532)	(875 486)
Avskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	(9 201)	0
Annen driftskostnad		(798 565)	(722 637)
Sum driftskostnader		**(1 466 229)**	**(2 487 467)**
Driftsresultat		**(253 232)**	**(168 979)**
Annen renteinntekt		2 683	10 825
Annen finansinntekt		25	0
Sum finansinntekter		**2 708**	**10 825**
Annen rentekostnad		(152)	0
Annen finanskostnad		0	(1 595)
Sum finanskostnader		**(152)**	**(1 595)**
Netto finans		**2 556**	**9 230**
Ordinært resultat før skattekostnad		**(250 676)**	**(159 749)**
Ordinært resultat		**(250 676)**	**(159 749)**
Årsresultat		**(250 676)**	**(159 749)**
Overføringer			
Annen egenkapital		(250 676)	(159 749)
Sum		**(250 676)**	**(159 749)**

Balanse pr. 31. desember 2016
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND - ØSTFOLD

	Note	2016	2015
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner, ol.	3	18 550	27 750
Sum varige driftsmidler		**18 550**	**27 750**
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		125 000	125 000
Sum finansielle anleggsmidler		**125 000**	**125 000**
Sum anleggsmidler		**143 550**	**152 750**
Omløpsmidler			
Varer		15 914	0
Sum varer		**15 914**	**0**
Fordringer			
Kundefordringer		30 329	380 506
Andre fordringer		14 114	9 251
Sum fordringer		**44 443**	**389 757**
Bankinnskudd, kontanter og lignende		1 023 387	703 143
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		**1 023 387**	**703 143**
Sum omløpsmidler		**1 083 744**	**1 092 899**
Sum eiendeler		**1 227 294**	**1 245 649**

Balanse pr. 31. desember 2016
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND - ØSTFOLD

	Note	2016	2015
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	4	994 973	1 245 649
Sum opptjent egenkapital		**994 973**	**1 245 649**
Sum egenkapital		**994 973**	**1 245 649**
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Prosjektbeholdning 31.12	5	467 594	0
Beholdning prosjekter 31.12.15 (ifm bytte av regnska ...	5	(351 146)	0
Sum avsetning for forpliktelser		**116 448**	**0**
Sum langsiktig gjeld		**116 448**	**0**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	6	115 873	0
Sum kortsiktig gjeld		**115 873**	**0**
Sum gjeld		**232 321**	**0**
Sum egenkapital og gjeld		**1 227 294**	**1 245 649**

Rakkestad, 16. februar 2017

Vidar Holthe Styrets leder	Kjetil Sørby Nestleder	Ulf Magne Veidahl Styremedlem
Lars Erik Kvisler Styremedlem	Finn Gunnar Kultorp Styremedlem	Gunnar Fossen Larsen Styremedlem
Ole-håkon Heier Daglig leder	Line Fredheim Styremedlem	Arne Nordeng Vara